

En nu...?!

Confrontatie met sociale wetgeving

Bijbelstudie

05

Maatschappelijk
werk wil helpen

10

Wegwijs in wirwar
van wetten

16

Overleg

Comité Vrouwenbonden

Even Bijpraten	03	Ziekenhoekje	24
Welkom in de regio	04	Overleg Comité	
Bijbelstudie	05	Vrouwenbonden	26
Het verhaal van Marleen	09	Vrouw-en-bondig	28
Thema-artikel -		Wezenlijk	29
Maatschappelijk werk	10	Huisstof	30
De diaconie	14	Dementerenden	
Het verhaal van Thea	15	op vakantie	31
Thema-artikel -		Financieel overzicht	32
Sociale wetgeving	16	Vakantieweken	33
Het verhaal van Lida	20	Feliciteatie Koninklijk Huis	33
Diaconale hulpdienst	21	Leden die ons ontvielen	34
Het verhaal van Rinske	22	Colofon	35
Praktische info, tips	23	Gedicht	36

Reageren op dit nummer? Zie redactieadres in colofon.

M.M. Jonker-Hakkert,
voorzitter

Centjes

Ze mocht in het babykamertje het nieuwe zusje aan me laten zien. 'Grote zus' van drie vond het best gezellig dat ik op kraambezoek kwam. Tussen twee hapjes beschuit door vroeg ze: 'waar is jouw vader?' Ik zei dat mijn man (want die bedoelde ze) moest werken. 'En waar is jouw papa?' vroeg ik belangstellend. Op een toontje van 'dat snap je toch wel' zei ze: die moet centjes verdienen! Dat had ik kunnen weten natuurlijk, twee dochters dat gaat geld kosten...

Bijstand

Vader is aan het werk, hij verdient de kost voor zijn gezin. Dat is de gewone gang van zaken.

De kosten voor het gezin en de hypotheek kunnen opgebracht worden. Veel vrouwen zien kans om naast de zorg voor het gezin ook een paar dagen buitenshuis te werken. Op vakantie met het hele gezin is in financieel opzicht geen probleem. Totdat... de levensweg opeens een scherpe bocht maakt. Er komt een einde aan het huwelijk, door de dood, of door een scheiding. Of de kostwinner wordt gedeeltelijk arbeidsongeschikt... Wat wordt er van de vrouw verwacht?

Als vrouw die zelf in haar levensonderhoud voorziet, kun je het allemaal goed overzien. Een fijne baan, lieve vrienden en financieel alles goed op orde. Dan gaat het ineens zo anders dan gedacht met je gezondheid. Hoe nu verder? Teruggang van inkomen is uiteraard niet het enige wat zorgen geeft als we in moeilijke omstandigheden komen. De laatste jaren is er veel veranderd in de sociale wetgeving. De overheid gaat ervan uit dat iedere burger financieel onafhankelijk kan zijn. In ons themanummer belichten we sociale zorg voor mensen die dit nodig hebben. Het heeft ons wat te zeggen dat Gods zorg voor armen en weduwen door de hele Bijbel heen klinkt! Wat kun je doen als je er alleen niet uitkomt? Kun je bij de sociale wetgeving het juiste loket vinden? Een andere vraag is of we als christen zomaar alles aan de overheid mogen overlaten. In de ervaringsverhalen zien we dat liefdevolle en praktische hulp niet iets van vroeger is. En dat ook ervaren wordt dat de Heere in moeilijke omstandigheden bijstand geeft!

Onbetaalbaar

Vrijheid van geloof is onbetaalbaar. Dit 'vergeten mensenrecht' moet helaas steeds op de politieke agenda. Als Comité Vrouwenbonden sturen we een brief namens 20.000 vrouwen naar organisaties (Open Doors, SDOK en HVC) die op de regering van Pakistan druk uitoefenen voor de vrijlating van Asia Bibi, die vanwege haar christelijk geloof veroordeeld is. Geloven heeft een prijs. ❖

Welkom in de regio

Regio Zoetermeer

Datum: 5 april 2011
Gebouw: Het Anker
Plaats: Katwijk
Onderwerp: De doop
Spreker: ds. P.H. van Trig
Aanvang: 20.00 uur

Regio Goes e.o.

Datum: 7 april 2011
Gebouw: De Levensbron, Mansholtlaan 1
Plaats: Goes
Onderwerp: Shaare Zedekziekenhuis
Spreker: dhr. H. Geluk
Aanvang: 19.30 uur

Regio Gouda

Datum: 11 april 2011
Gebouw: De Driestar, zaal gamma,
Ronsseplein 1
Plaats: Gouda
Onderwerp: De engelen
Spreker: ds. M.B. van den Akker
Aanvang: 19.45 uur

Bondsdag

Datum: 29 september 2011
Gebouw: De Veluwehal
Plaats: Barneveld

Voor alle data geldt: zo de Heere wil en wij leven
zullen. Gegevens insturen naar:
redactiehv@hervormdevrouwenbond.nl ❖

Wie helpt? Dringend stafleden nodig!

VOOR ELKAAR vakantieweken

Voor gasten met een lichamelijke beperking/ handicap

23 - 30 juli en 30 juli - 6 augustus: **verpleegkundigen, verzorgenden, huisvrouwen, leerkrachten en allen die zich tot dit werk voelen aangetrokken.**

9 - 15 juli en 16 - 22 juli bootreizen: **fysiotherapeuten.**
Opgave: 0318-483717 of stafledenvakantieweken.lg@hervormdevrouwenbond.nl

Voor gasten met een verstandelijke beperking/ handicap

9 - 16 juli en 16 - 23 juli: **een verpleegkundige.**
13 - 20 augustus: **een staflid.**

Diverse weken: **reservestafleden!**

Opgave: 033-2535010 of stafledenvakantieweken.vg@hervormdevrouwenbond.nl

Verdere info: www.hervormdevrouwenbond.nl ❖

‘Hulp aan die geen helper hebben’

Niet lang geleden zei een vrouw, ze was net weduwe geworden en de pijn daarvan was heftig, tegen me: ‘God verbiedt het doden maar Hij nam wel mijn man van me weg. En God zei bij de schepping: Het is niet goed dat de mens alleen is... Hij laat mij nu wel alleen achterblijven’.

**Ds. M.J. Tekelenburg,
IJsselstein**

In de woorden van deze vrouw klinkt groot verdriet door en strijd met de weg die gegaan moet worden. Makkelijke antwoorden passen niet. Misschien kan het wat helpen om te kijken naar wat God in de Bijbel zegt over zorg voor mensen die alleen komen te staan en in financieel en juridisch opzicht hulp nodig hebben.

Oude Testament

In het Oude Testament zien we dat God zorgen wil voor mensen die in moeilijke omstandigheden terecht zijn gekomen. Hij laat Zichzelf kennen in Psalm 146 vers 9 als Degene Die de wees en de weduwe staande houdt en de vreemdelingen bewaart. Aan het begin van de Tien Geboden leren we God kennen als de Bevrijder. ‘Ik ben de Heere, uw God, Die u uit het land Egypte, uit het slavenhuis geleid heeft’, Ex. 20:2. Wij moeten goed zien dat het God dan gaat om bevrijden in heel brede zin. God verlost werkelijk uit de slavernij. Hij verlost zowel uit ziekte, doodsgevaar, situaties van lijden en armoede als van schuld en uit macht van de zonde. Het heil van God beslaat zowel het geestelijk leven als het lichamelijke en sociale leven. Telkens dreigen christenen in verschillende stromingen óf het heil te vergeestelijken óf alleen maar materieel te zien. Gods heil is veel, ja alomvattend. Dat komen we tegen in de concrete wetgeving in het Oude Testament.

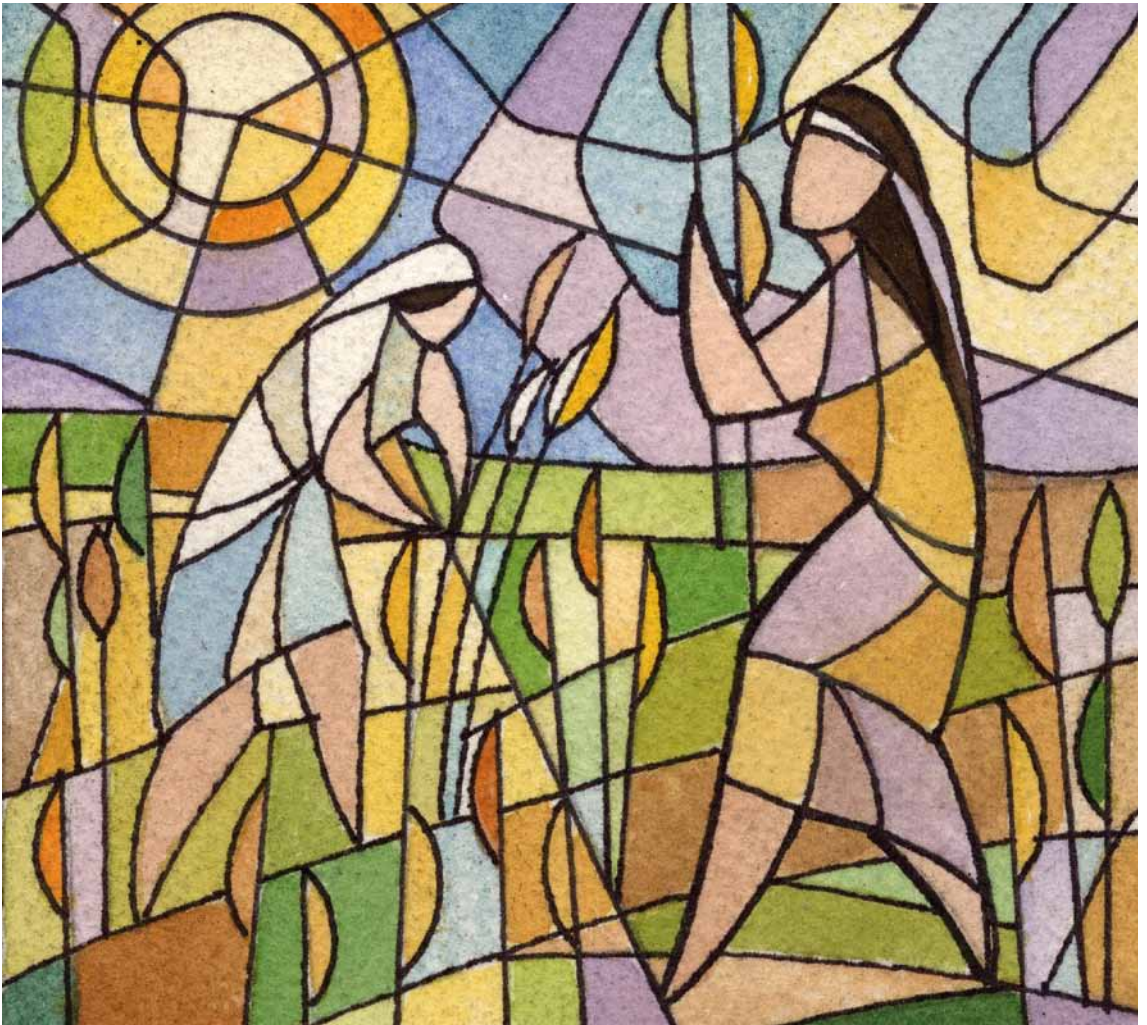
Mogelijke schriftlezingen

Deuteronomium 15:1-18
Psalm 146
Jesaja 10:1-2
Lukas 7:11-17
1 Timotheüs 5

Geboden van God

Als het om de Tien Geboden gaat zien we dat het sabbatsgebod ook een sociale en diaconale betekenis heeft. Voor de slaaf en de werknemer is er eveneens de dag van rust. En de vreemdeling in Israël mag erin delen. In Leviticus 19 horen we dat de Heere de heilige God is. Er is niemand als Hij. Hij verwacht ook dat Zijn volk heilig zal zijn, zich zal onderscheiden van de omliggende volken door een levenswandel die tot zegen is van de naaste, vooral de kwetsbare en kansarme naaste. Wat bij de oogst op het land achterblijft is

voor de arme en de vreemdeling, Lev. 19:9 en 10. Vooral in het bijbelboek Deuteronomium wordt duidelijk dat God wil dat iedere naaste gezien wordt als mens en de volksgenoot als broeder. We zeggen er dan maar bij of als zuster, zie bijv. Deut. 1:16 en 24:14. God strekt Zijn bijzondere zorg uit naar de armen onder Zijn volk. Dat is niet omdat de arme uit en van zichzelf een voorkeursplaats zou hebben, vromer of beter zou zijn, maar omdat hij zichzelf niet helpen kan. De arme is degene die aangewezen is op de hulp van God. In het Oude Testament worden bepaalde bevol-

bron: www.bethemeth.org

kingsgroepen heel in het bijzonder genoemd als mensen die aangewezen waren op bescherming en ondersteuning. Van hen zijn de weduwen en de wezen te noemen. Zij hadden veel te lijden van onderdrukking, rechtsonzekerheid en rechteloosheid en waren vaak een makkelijke prooi van schuldeisers en profiteurs. We lezen van zo'n situatie in 2 Kon. 4:1-7. In Gods kracht helpt Elisa een weduwwrouw. Teksten in het Oude Testament waarin uitdrukkelijk de zorg voor de weduwen op het hart gebonden wordt zijn: Deut. 14:28 en 29, Deut. 16:11 en 14, Deut. 24:17 tot 22 en Deut. 26:12 en 13, Job 22:9a en Jes. 1:17 en 10:1 en 2. We komen bij het noemen van de weduwen en wezen vaak ook de vreemdeling tegen. Er wordt in de geboden een beschermend schild opgeheven ook over hen.

Solidariteit

We kunnen spreken van krachtige aansporing tot daadwerkelijke solidariteit binnen de gemeenschap van het volk van God. We komen dit ook in Deut. 15 tegen. Als je vers 4 en vers 11 met elkaar vergelijkt zie je de spanning tussen ideaal en werkelijkheid. Er horen geen armen te zijn. Ze zijn er wel. De wet van God legt zich echter niet neer bij deze werkelijkheid.

De woorden uit Deut. 15 staan in het kader van de bepalingen van het zogenaamde sabbatsjaar. Daarin werd bepaald dat de Israëlieten telkens na verloop van zeven jaar een algemene kwijtschelding van schulden moesten toepassen. De wetten van het sabbatsjaar willen mensen bevrijden van de doem van het onafwendbare en zo mogelijkheden scheppen om opnieuw te beginnen.

Er zijn daarnaast nog de bepalingen van het jubeljaar, Lev. 25:8-17 en 23-55. Het gaat om meer nog dan wat in het sabbatsjaar speelt. Ieder krijgt in dat jaar zijn grondbezit terug. Ook is dit het jaar van de vrijlating van hen die als gevolg van schulden in slavernij zijn geraakt.

Hieruit blijkt dat een maatschappij waarin alles overgelaten wordt aan het vrije spel van economische krachten en machten vloekt met de bedoelingen van Gods geboden. Het is de vraag of

bron: www.bethemeth.org

het jubeljaar werkelijk in praktijk gebracht werd. In de tijd van het Oude Testament is er ook nog het leviraatshuwelijk, Deut. 25:5 en 6 en het losserschap, Lev. 25:25 en Jer. 32:7 en volgende, zoals we dat ook kennen uit de situatie van Ruth. Een bloedverwant trad hierbij in de rechten en verplichtingen van een familielid na diens kinderloze dood of bij armoede en schulden, bij gedwongen verkoop van zichzelf of van landbezittingen. Men kon tot deze hulp niet gedwongen worden. Weigering werd echter als ontrendend en asociaal beschouwd. Het huwelijk tussen Boaz en Ruth is niet een zuiver leviraatshuwelijk maar een mengsel van dit met het lossingrecht. Boaz is immers geen broer van de overleden zoon van Naomi.

Profetisch

In elke tijd staan de geboden van God helaas haaks op de eerezucht en verlangens van het mensenhart. Daarbij botsten de geboden van God voor Israël met de wereld van de Kanaänitische religie en cultuur. Leerzaam is in dit opzicht het bekende verhaal van Achab en Naboth in 1 Kon. 21. Twee levensordeningen botsen met elkaar. Enerzijds is er de trouw aan de geboden van God en anderzijds de machtshonger en bezitsdrift van een door de Baäls verziëkt koningschap. Vanwege ons zondige hart heeft het bijbels getui-

genis ook een profetisch karakter. Het roept op tot diaconale zorg, tot concrete bekering. Israëls profeten worden door God gezonden om tegen de verworpen sociale praktijken te protesteren. Wie de profeten doorleest komt onder de indruk van de felheid van dit protest. Bijzonder indringend is de tekening die bijvoorbeeld Micha geeft van het sociale wanbeheer, de misstanden waar de zwakken de dupe van worden.

Nieuwe Testament

De Heere Jezus had oog voor de armen. Hij is Zelf letterlijk arm geworden om mensen rijk te maken, 2 Kor. 8:9. In een gelijkenis gaf Hij aan ervan te weten dat een weduwe geen recht kreeg, Lukas 18:1-8. Wat moet het voor die weduwe in Nain geweldig zijn geweest dat Jezus haar enige zoon van dood levend maakte, Lukas 7:11-17. De zoon kon meteen voor haar zorgen. In 1 Timotheüs 5 klinkt de oproep tot zorg o.a. aan de weduwen. De gemeente moet de wereld voorleven wat het is om elkaar te ontzien, de ander uitnemender te achten dan zichzelf en de broederliefde te beoefenen. In het bijzonder komen in dat hoofdstuk de weduwen in het gezichtsveld. Zij moeten geëerd worden door haar te bezoeken in haar verdrukking. Door voor haar voorbede te doen in het midden

van de gemeente. En in het bijzonder ook door in haar onderhoud te voorzien. Het is natuurlijk niet verkeerd als de overheid het tot haar roeping en plicht rekent om weduwen te onderhouden maar daarmee zijn wij (in het bijzonder de christelijke gemeente) niet van onze plicht bevrijd om speciale zorg te hebben voor de weduwe. Men vertelt dat de kerk in Rome in de derde eeuw 1500 behoeftige weduwen ondersteunde.

Een weduwe met kinderen en/of kleinkinderen mag rekenen op hun goede zorg. Dat is immers ware vroomheid dat men het voorgeslacht niet vergeet maar het beloont met goede zorg.

Verlangen

De geboden van God en de situatie van de gebrokenheid doen verlangen naar de komst van de Messias-Koning waar Psalm 72 van zingt. Hij is zo anders dan vele machthebbers van de wereld. Hij zal de ellendigen van het volk recht doen en de kinderen van de arme verlossen, vers 4. Vers 12 en 13 van die psalm spreken over de hoopvolle dingen die Hij doen zal voor hen die geen helper hebben. Wij zien met Gods bijzondere volk Israël uit naar de (weder)komst van deze Messias. De weg om ten volle te delen in Zijn heil is geloven in de Redder Jezus Christus. ❖

Gespreksvragen:

1. Gaat het in de prediking over zorg voor armen? Mag het erover gaan of vindt u dat we dan politieke en horizontale prediking krijgen? Op welke manier zou dit kunnen?
2. Blijkbaar hebben wij op z'n minst geboden nodig om ons zondige hart te beteugelen en tot zorg voor anderen aan te zetten. Er zijn mensen die vinden dat de regering niet of nauwelijks wetten moet maken voor economisch handelen (bijv. grenzen stellen aan salarissen en bonussen).
Maar kan dat wel of worden rijken dan rijker en armen armer? Ziet u daar voorbeelden van? Denk aan de bank- en kredietcrisis.
3. Hoe is het in uw gemeente gesteld met zorg aan hulpbehoevenden, bijvoorbeeld mensen met financiële zorgen, weduwen, wezen en vreemdelingen? Wordt er zorg geboden in bezoekwerk, gebed, financiële ondersteuning? Wordt die zorg gevraagd, aanvaard en op prijs gesteld?

Marleen: 'Mijn wereld is soms klein'

Na een ziekteperiode van twee jaar overleed Henk Gerrits uit IJsselmuiden, echtgenoot van Marleen, in de leeftijd van 39 jaar. Zij bleef achter met met de zorg voor vier jonge kinderen. Zwaar vindt ze het. 'Ook al heb ik veel hulp, toch sta ik er meestal echt alleen voor. Ik mis mijn man. Het is erg moeilijk om momenten van rust te vinden, terwijl die hard nodig zijn om het verlies te verwerken maar ook om overeind te blijven. Bovendien is er weinig gelegenheid om actief sociale contacten te onderhouden met familie en vrienden'.

Toen Henk ziek werd, besloot het echtpaar dat het goed zou zijn als Marleen een opleiding zou gaan volgen. Ook als Henk nog zou herstellen was het de vraag of hij ooit weer volledig aan het werk zou kunnen. Inmiddels heeft Marleen een passende baan kunnen vinden als verzorgende in een nabijgelegen verzorgingshuis. Het fijne daarvan vindt ze het contact met de mensen want 'mijn wereld is soms wel heel erg klein'.

Marleen verkeert in de gelukkige omstandigheid dat zij voor opvang van de kinderen een beroep kan doen op een schoonzus en zwager. Zij brengen de kinderen naar school als hun moeder gaat werken, en zorgen ook voor opvang in het weekend. 'Omdat de diensten altijd wat langer van tevoren bekend zijn, kunnen we dit tot nu toe goed plannen'. Vanuit de hervormde gemeente is diverse keren gevraagd of hulp nodig was maar tot op heden heeft het gezin hier nog geen gebruik van hoeven maken. Marleen geeft er de

voorkeur aan om een 'heel beperkt aantal mensen een rol te laten spelen in het gezinsleven. Mensen die ik kan vertrouwen, bij wie ik op kan laden en aan wie de kinderen zich veilig kunnen hechten'. Mede doordat op jonge leeftijd een broer overleed, hadden Henk en Marleen ruimschoots nagedacht over hun financiële situatie en goede voorzieningen getroffen. Daardoor kan Marleen nu in elk geval in haar huis blijven wonen. 'Voor mij en de kinderen erg belangrijk.' Naast alle verdriet en zorgen over de toekomst ervaart Marleen de vragen die ze vanuit haar omgeving krijgt als lastig. 'Ik heb veel vaker dan in het verleden het idee dat ik mij moet verantwoorden voor de keuzes die ik maak.' ❖

Waarmee kan het maatschappelijk werk u helpen?!

Ineke Bakker,
maatschappelijk werker

Claudia is een alleenstaande moeder. Haar dochter Joanneke is 23 jaar. Ze leven samen van een bijstandsuitkering. Claudia heeft altijd goed met weinig geld om kunnen gaan, maar nu loopt ze vast.

Joanneke heeft haar opleiding afgerond en is gaan werken. Claudia wordt daarom gekort op haar uitkering. Haar contactpersoon bij de gemeente heeft haar uitgelegd dat er vanuit wordt gegaan dat Joanneke kostgeld betaalt. Claudia heeft al een aantal keren geprobeerd dit met Joanneke te bespreken maar ze wil er niet van horen en geeft haar moeder een grote mond. 'Mooi niet! Nu ik eindelijk zelf een paar centen verdien, ga ik die niet aan mijn moeder geven!' Claudia ziet het niet meer zitten. Hoe moet ze haar dochter ervan overtuigen dat het echt nodig is dat ze kostgeld betaalt omdat ze anders in financiële problemen komen? Als ze er met haar huisarts over praat, verwijst hij haar naar het maatschappelijk werk.

Intakegesprek

Wat doet het maatschappelijk werk in zo'n situatie?

Claudia belt naar het kantoor in haar woonplaats en maakt een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens dat gesprek wordt er met haar op een rijtje gezet wat haar probleem precies is, welke gevoelens ze daarbij heeft, wat ze allemaal al geprobeerd heeft, of ze mensen heeft die haar steunen enzovoort. Ook komt aan de orde hoe het op het financiële vlak gaat en of ze wel gebruik maakt van alle voorzieningen waar ze recht op heeft.

Na de intake stelt Claudia samen met haar hulpverlener een hulpverleningsplan op. Daarin bespreken ze samen de doelen waaraan ze

gaan werken. Claudia wil graag afspraken maken met haar dochter over het bedrag aan kostgeld dat ze moet gaan betalen.

Daarna komt de hulpverleningsfase en gaan ze samen aan de slag. Claudia bespreekt hoe ze nu het beste met Joanneke kan praten. Ze komt tot

'Nu ik eindelijk zelf een paar centen verdien, ga ik die niet aan mijn moeder geven!'

de conclusie dat ze zelf bang is om door te zetten. Met dat inzicht lukt het ook om met Joanneke in gesprek te gaan en uiteindelijk toont haar dochter begrip voor het probleem.

Spanningen

Dit is een voorbeeld van een gezinssituatie waarin het financiële plaatje verandert, doordat de dochter is gaan werken. Er ligt geen groot probleem aan ten grondslag. Maar je financiële situatie kan ook veranderen door heel ingrijpende

gebeurtenissen in je leven, zoals een scheiding, werkloosheid, overlijden, arbeidsongeschiktheid. Een grote verandering in je leven levert sowieso altijd spanningen op. Je moet je leven instellen op deze nieuwe situatie. Als je een gezin hebt, kan er onderling wrijving ontstaan. En als de verandering dan ook nog verlies van inkomsten met zich meebrengt, zal dat nog eens extra spanningen opleveren.

Er kunnen gevoelens van verlies zijn die verwerkt moeten worden. Bijvoorbeeld als je man zijn baan kwijtraakt. Maar ook gevoelens van verlies omdat jouw leven daardoor helemaal veranderd is. Jij bent nooit meer eens even lekker alleen thuis. De spanning loopt op. Práten helpt! Als je er samen niet uit komt, zoek dan iemand om hier over te praten.

(Ex-)partners

Ook bij een scheiding zijn er veel gevoelens van verlies. Zó had je het je niet voorgesteld. Van partners ex-partners worden, is vaak een erg moeilijk proces dat nogal eens met veel strijd

gepaard gaat. Als er kinderen zijn is dat extra moeilijk, want je blijft als ex-partners wel met elkaar te maken houden. Je moet met elkaar blijven overleggen over de kinderen.

Financieel gaan beide partners er meestal in inkomen op achteruit. De partner die het meeste verdient moet vaak alimentatie betalen. Degene met het minste inkomen zal actief op zoek moeten om in het levensonderhoud te kunnen voorzien.

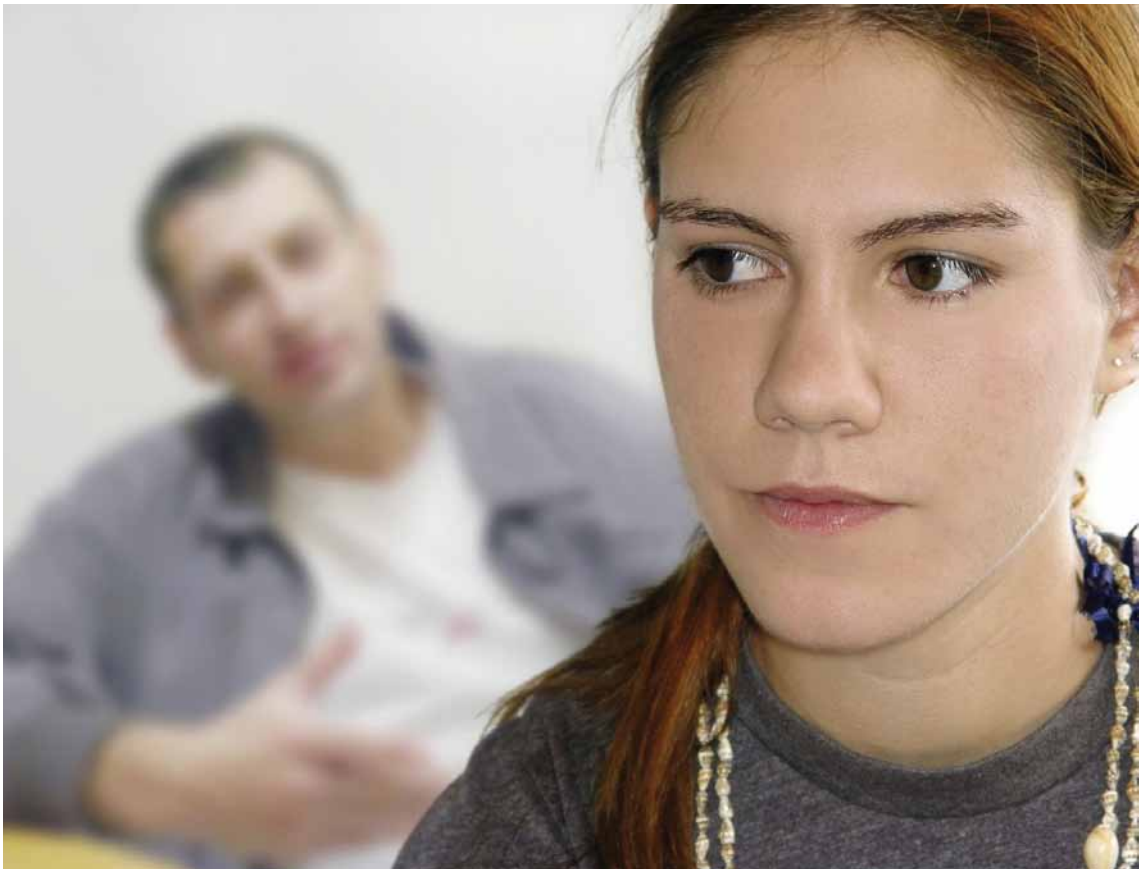
Moeilijke veranderingen

Als een partner die het gezinsinkomen binnenbracht overlijdt, heeft dat zeer ingrijpende financiële gevolgen voor de overige gezinsleden. Er valt immers een inkomen weg! De overheid vindt dat ieder individu zelf verantwoordelijk is voor zijn/haar financiële onafhankelijkheid. Dit kan

betekenen dat een weduwe, juist in zo'n moeilijke periode waarin zij net haar man verloren heeft, werk moet gaan zoeken, terwijl ze daar nog helemaal niet aan toe is.

'Je moet met elkaar blijven overleggen over de kinderen'.

Er zijn nog veel meer voorbeelden van moeilijke veranderingen te noemen. Als je hierin of in andere problemen vastloopt, kun je bij het maatschappelijk werk terecht. Denk aan problemen op het gebied van relaties, identiteitsvragen, verwerkingsvragen (rouwverwerking na verlies van een geliefde, of verlies van werk, gezondheid). Verder voor eenzaamheidsproblematiek, vragen op het

gebied van zelfvertrouwen en de opvoeding. Praktische hulp kan geboden worden bij het invullen van formulieren, het wegwijs maken in de sociale wetgeving en bij financiële problemen.

Nog een voorbeeld

Anneke meldt zich bij het maatschappelijk werk omdat er thuis spanningen zijn. Haar man Dirk is een paar maanden geleden zijn werk kwijt geraakt. Hij is somber en schreeuwt tegen haar en de kinderen. Hij hangt de hele dag op de bank. Zelf is ze weer gaan werken bij de thuiszorg. Maar nu is het Anneke allemaal te veel geworden. Financieel gaat het ook niet goed. Dirk deed altijd de administratie, maar laat nu alle rekeningen liggen. Deze week stond ineens de deurwaarder op de stoep. Ze voelt zich bang en verdrietig. Dirk wil niet mee, maar zo kan het niet langer, dus maakt ze een afspraak. De maatschappelijk werker kijkt samen met Anneke hoe Dirk toch bij de hulpverlening betrokken kan worden. Dat lukt.

Schulden

In het volgende gesprek zet de maatschappelijk werker samen met Dirk en Anneke alle schulden op een rijtje. Ze bespreken ook hoe het gaat in het gezin. Dirk voelt zich erg nutteloos. Samen komen ze op het idee dat hij wel wat vrijwilligerswerk zou willen doen. Met de schulden valt het in hun geval nog wel mee. Ze zijn in de problemen geraakt doordat Dirk in de WW kwam en hun inkomen dus daalde. Doordat Anneke weer is gaan werken, is dat verschil al een stuk minder. En Annekes ouders willen hen helpen met de rekening die bij de deurwaarder ligt. Samen vullen ze met de maatschappelijk werker een budgetlijst in, zodat ze een goed overzicht hebben van hun inkomsten en uitgaven. Ze spreken af om voortaan iedere week samen hun financiën door te nemen.

Financieel beheer

Anneke en Dirk hadden verder geen financiële hulp nodig. Maar soms kunnen mensen financieel zo

vast lopen dat ze wél hulp nodig hebben om uit de problemen te komen. Mensen komen dan terecht in een traject van schuldhulpverlening. In de gemeente waar ik werk, is er een samenwerkingsvorm van gemeente, Stadsbank en maatschappelijk werk. De Stadsbank biedt de mensen een Budget-BeheerRekening en/of een schuldenregeling aan. De taak van het maatschappelijk werk hierin is de mensen te begeleiden naar gezond financieel beheer. Ze leren waar ze op moeten letten om te voorkomen dat ze opnieuw in de financiële problemen komen, hoe ze kunnen budgetteren en hoe ze hun administratie op orde kunnen houden.

'...het is altijd goed om hulp te zoeken als je problemen hebt!'

Gratis

Om naar het maatschappelijk werk te gaan heb je geen verwijzing nodig en de hulpverlening is gratis. In de meeste gemeenten is wel een vestiging van maatschappelijk werk te vinden. Er wordt veel samengewerkt met andere instanties en personen, zoals huisartsen, maar ook predikanten en diakenen.

Bij het maatschappelijk werk kun je dus met iedere vraag of elk probleem terecht. Past een vraag niet bij het maatschappelijk werk, dan is het een taak van de hulpverlener om de cliënt te verwijzen. Als u behoefte heeft aan een maatschappelijk werker met een christelijke identiteit, dan kunt u dat bij uw aanmelding aangeven. Wanneer een vraag niet bij het maatschappelijk werk past, dan wordt samen met de cliënt gekeken waar de vraag wel beantwoord kan worden. Kortom, het is altijd goed om hulp te zoeken als je problemen hebt! ❖

De praktijkvoorbeelden in dit artikel zijn geheel fictief. Mocht u toch iets denken te herkennen dan kan dat kloppen, want ze zijn wel geheel uit het leven gegrepen.

Diaken K. van Olst: 'Ontwikkel antenne voor financiële zorgen'

Het is uitermate belangrijk dat alle ambtsdragers een antenne krijgen voor financiële zorgen bij gemeenteleden, zegt diaken K. van Olst uit Genemuiden. Het is zijn ervaring dat mensen niet zo snel uit zichzelf aankloppen bij de kerk of het maatschappelijk werk. Daarom: wees alert op alles wat je hoort en/of ziet. En probeer een opening te vinden om de problemen bespreekbaar te maken.

De hervormde gemeente Genemuiden telt in totaal ongeveer 3600 leden. Er zijn twee wijken met elk vier diakenen die samen één college vormen. Sinds enkele jaren kent de gemeente een team voor pastorale en psychische zorg (PPZ-team). Hierin werken ouderlingen en vrijwilligers samen die allen een toerustingscursus

hebben gevolgd. Het PPZ-team verleent zorg aan gemeenteleden die vooral pastoraal getint is. Zodra er praktische of financiële aspecten een rol gaan spelen, komt de diaconie om de hoek kijken. Van Olst: 'Het afgelopen jaar heeft onze diaconie drie concrete zaken behandeld. In alle gevallen hebben wij hulp kunnen bieden of geven wij deze nog steeds. De hulp bestaat uit éénmalige financiële ondersteuning of uit een maandelijkse bijdrage gedurende een langere periode. De oorzaak van de moeilijkheden is natuurlijk veelzijdig. Wat wij het afgelopen jaar behandeld hebben, lag niet in de relationele sfeer maar er was sprake van een drastische inkomstendaling door ontslag of andere omstandigheden die het werk betroffen. Soms moesten er veel extra kosten gemaakt worden, die niet te voorzien waren. Te denken valt aan een wasmachine, een fiets, hoge tandartskosten enzovoort.'

De diaconie van hervormd Genemuiden bekijkt ook welke andere mogelijkheden er zijn om een financiële tegemoetkoming te krijgen, bij voorbeeld via de plaatselijke overheid (sociale zaken). Ook biedt de diaconie praktische hulp aan mensen die zelf geen kans (meer) zien om de stapels formulieren in te vullen, die nodig zijn voor de aanvraag van maatschappelijke ondersteuning (WMO) of bijstand.

Van Olst vindt het erg belangrijk dat de uitgangspunten voor het verlenen van zowel psycho-pastorale als diaconale hulp goed bekend zijn bij alle ambtsdragers, zodat eventuele problemen binnen de gemeente tijdig gesignaleerd kunnen worden en er ook daadwerkelijk hulp kan worden geboden! ❖

foto: D. Vos

Thea: 'Werk geeft waardering'

Na moeitevolle jaren is er geen andere mogelijkheid voor Thea (41). De scheiding is een feit en zij moet verder met zeven kinderen en een kleinkind. Een hele verandering, emotioneel, maar ook in maatschappelijk opzicht. Omdat haar jongste nog niet naar school gaat, krijgt ze twee jaar vrijstelling van werkplicht. Sinds oktober 2010 werkt ze deels vast en deels als oproepkracht in de thuiszorg. Momenteel kan ze dat zo plannen, dat ze werkt als de kinderen naar school zijn. De RSD (Regionale Sociale Dienst) ging akkoord met dit aantal uren werk.

Persoonlijk ervaart Thea dit als een stukje zelfontplooiing, mede doordat ze gewaardeerd wordt door de mensen bij wie ze werkt. Het geeft haar het gevoel dat zij waardevol is, niet alleen in haar gezin. Dat het wat de inkomsten betreft niet boven het bijstandsniveau uitkomt, is iets waar ze zich bij neergelegd heeft. Er is verwondering over de zorg van de HEERE, elke keer weer. Vanuit de kerkelijke gemeente is er pastorale zorg, maar

Tips:

- Het is heel belangrijk om bij betrouwbare mensen je verhaal kwijt te kunnen.
- Bewaak je grenzen, de taak van alleenstaande ouder is zwaar, maakt je ook kwetsbaar.
- Aanvaard aangeboden hulp, laat blijken dat je er blij mee bent. Geef ook aan als je het even niet wilt.

foto: Mark Tissink

ook praktische hulp. Via de vrijwillige hulpdienst van de gemeente komt regelmatig iemand bijspringen bij de huishoudelijke werkzaamheden. De diaconie informeert van tijd tot tijd of het financieel goed verloopt. Ook de vrouwenvereniging is voor Thea een plek waar ze meelevend ervaart en begrip voor haar situatie. Zeer welkom noemt ze de zorg van gemeenteleden (kleding voor de kinderen, kerstpakketten, groenten uit de tuin). Het blijft vechten voor het gezin, en het alleen staan in de opvoeding vergt veel inspanning. Er is niemand aan wie je dat even uit handen kunt geven. Thea noemt het belangrijk om op de stille momenten van de dag tijd te nemen voor jezelf (met een breiwerkje op de bank of al strikend een prekenbandje beluisteren). Zij mag ook vreugde zien in het opgroeien van de kinderen. In biddende afhankelijkheid ervaart Thea als alleenstaande moeder dat de HEERE kracht geeft om de zorg van het drukke gezin te dragen. ❖

Wegwijs in de wirwar van wetten en regels

Lianne Noordam-Crum,
juridisch medewerker
individuele belangenbehartiging
RMU

In onze maatschappij wordt er meer en meer van uitgegaan dat u financieel onafhankelijk bent en dat u op de hoogte bent van alle wet- en regelgeving. Maar er zijn zoveel wetten en regels dat dit bijna onmogelijk is. De wetgeving in Nederland wordt steeds scherper.

Wat te denken van de verandering in de WW-uitkering, de WIA en de (toeslag) van de AOW of de aanscherping van de eisen voor de hypotheekverstrekking? Wat als uw man komt te overlijden en u er alleen voorstaat? Of als uw partner ziek wordt, waardoor het gezinsinkomen daalt? En als u door een scheiding zelf inkomsten moet verwerven? Dit zijn allemaal heel vervelende situaties waar u absoluut niet mee te maken wilt krijgen. Toch kunt u ongedacht en ongewild in zo'n situatie terecht komen. Daarom is het goed om te bekijken wat de wet- en regelgeving in Nederland hierover zegt.

Volks- en werknemersverzekeringen

In Nederland worden de sociale verzekeringen onderverdeeld in volksverzekeringen en werknemersverzekeringen. De volksverzekeringen, waar iedere Nederlander verplicht aan mee betaalt, zijn de AOW (Algemene Ouderdomswet), AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) en de ANW (Algemene Nabestaandenwet).

De werknemersverzekeringen zijn in Nederland verplichte, door de overheid opgelegde verzekeringen voor werknemers en met hen

gelijkgestelden. De verzekeringen voorzien in een uitkering in geval van onvrijwillige werkloosheid en arbeidsongeschiktheid. De verzekeringen zijn per wet geregeld. Ze zijn over het algemeen verplicht voor werknemers, hetgeen wil zeggen dat werknemers van rechtswege verzekerd zijn, zelfs al zouden zij dat zelf niet willen. Als u vermoedsbezwaard bent, dan is het mogelijk om vrijgesteld te worden van de betaling van de premies. U kunt dan ook geen aanspraak maken op deze werknemersverzekeringen. In geval van werkloosheid of ziekte en arbeidsongeschiktheid moet u dan in uw eigen inkomen voorzien.

In Nederland zijn de volgende werknemersverzekeringen geregeld:

- De Werkloosheidswet (WW), de Ziektewet (ZW). (Sinds werkgevers twee jaar loondoorbetalingsplicht hebben bij zieke werknemers, wordt er veel minder aanspraak gemaakt op deze regeling).
- De WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) voorziet in een inkomensvoorziening in geval van langdurige arbeidsongeschiktheid. De WAO (Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering) is de voorganger van de WIA en blijft van toepassing op werknemers die ten tijde van de invoering van de WIA een uitkering van de WAO ontvingen.

De AKW (Algemene Kinderbijslagwet), de Wajong (Wet arbeidsgehandicapte jongeren) en de WWB (Wet Werk en Bijstand) zijn sociale voorzieningen.

- **Ziekte:** werkgever heeft twee jaar loondoorbetalingsplicht. De hoogte hiervan is minimaal 70 procent.
- **Werkloosheid:** hoogte eerste twee maanden 75 procent, daarna 70 procent van het dagloon, mits aan de voorwaarden wordt voldaan. Sollicitatieplicht van minimaal een keer per week.

Echtscheiding

Is er sprake van echtscheiding, dan zult u in de meeste situaties zelf in uw inkomen moeten voorzien. Onder bepaalde strenge voorwaarden kunt u aanspraak maken op een WWB-uitkering (een bijstandsuitkering van de gemeente). Bij scheiding kan er ook sprake zijn van het betalen van alimentatie door uw voormalige echtgenoot.

Overlijden

Als uw partner overlijdt, komt er veel op u af. U moet van alles regelen, terwijl uw hoofd daar helemaal niet naar staat. Het overlijden kan ook financiële gevolgen voor u hebben. De overheid zorgt er met de Nabestaandenuitkering (ANW) voor dat nabestaanden een basisinkomen hebben. Onder bepaalde voorwaarden (zie www.svb.nl) kunt u aanspraak maken op deze uitkering. Als u niet voldoet aan deze voorwaarden dan zult u zelf (hoe vervelend dit ook kan zijn) inkomen moeten verwerven. In sommige situaties kunt u dan aanspraak maken op een sociale voorziening. U zult uzelf dan wel beschikbaar moeten stellen voor werk. Het kan ook zijn dat u nog aanspraak kunt maken op een nabestaandenpensioen via de pensioenregeling van uw overleden partner.

Kees werkt fulltime in het bedrijfsleven, Marieke is juf en doet invalwerk op school. Kees voelt zich erg verantwoordelijk voor zijn baan en is een perfectionist, hij wil het liefst alle touwtjes op zijn werk zelf in handen houden. Jarenlang gaat het goed, totdat opeens alle energie op is en hij allerlei vage klachten krijgt. Er wordt een burn-out vastgesteld. Bij het bedrijf waar hij werkt is geen cao van toepassing, daardoor wordt er twee jaar lang 70 procent van zijn salaris doorbetaald. Dit betekent dat er een inkomensverlies is van 30 procent per maand. Marieke gaat in gesprek met haar werkgever. Zij maken de afspraak dat Marieke ter vervanging van zwangerschapsverlof tijdelijk structureel een dag gaat werken op school. Op deze wijze kunnen zij iets doen om het inkomensverlies te beperken.

Arbeidsongeschiktheid

Bij ziekte heeft de werkgever twee jaar loondoorbetalingsplicht. Wettelijk is vastgelegd dat dit minimaal 70 procent van het laatstverdiende loon is. In veel cao's zijn hiervoor aanvullende afspraken gemaakt, bijvoorbeeld dat de hoogte van de loondoorbetaling in het eerste jaar 100 procent is en het tweede jaar 70 procent. Als er geen cao van toepassing is, dan gelden in ieder geval de regels voor werknemers zoals deze staan in boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. Als er sprake is van arbeidsongeschiktheid dan kan het zijn dat het inkomen niet alleen op dit moment verandert, doordat de loondoorbetaling minder wordt. Maar dit heeft dan ook gevolgen op langere termijn, omdat er dan ook minder pensioenpremie zal worden afgedragen, waardoor er wellicht sprake kan zijn van een pensioengat. Uiteraard is het mogelijk dat voor de hoogte van de pensioenafdracht afwijkende afspraken zijn gemaakt, waardoor de pensioenschade meevalt. Maar ook dit is een punt om nú naar te kijken en niet pas als u aanspraak op pensioen kunt maken.

AOW en pensioeninkomsten

Met het stopzetten van de partnertoeslag in 2015 wordt de AOW in een moderner jasje gestoken. De toeslag is nog gebaseerd op het oude kostwinnerschap van de man. Steeds meer vrouwen hebben echter eigen inkomsten. In 2015 wordt het aantal tweeverdieners geschat op 75 procent van alle gehuwden en samenwonenden. Het afschaffen van de toeslag past bij de toenemende economische zelfstandigheid van vrouwen, aldus de regering. Overigens heeft de RMU altijd bezwaar gemaakt tegen het afschaffen van deze partnertoeslag.

In de pensioenwereld gebeurt er veel en staan de pensioenen steeds meer onder druk. Het is dus absoluut niet vanzelfsprekend dat de pensioenen zoals deze nu zijn geregeld, over dertig jaar nog bestaan en dat u aanspraak kunt maken op de voorwaarden zoals deze nu zijn vastgelegd. Dit is ontzettend lastig omdat u niet weet waar u straks aan toe bent. Het is handig om eventueel zelf ook iets te regelen voor uw 'oude' dag en er niet vanuit te gaan dat dit wel voor u geregeld wordt door de overheid (AOW) of via uw pensioenuitkering.

Ontslag of faillissement

Als u als kostwinner ontslagen wordt, dan kunt u (als u niet verwijtbaar werkloos bent) aanspraak maken op een WW-uitkering als u aan de voorwaarden voldoet. De hoogte van een WW-uitkering is de eerste twee maanden 75 procent, daarna 70 procent van het verdiende dagloon.

Als er sprake is van faillissement, dan kunt u aanspraak maken op een faillissementsuitkering. Als deze uitkering eindigt, dan kunt u recht hebben op een WW-uitkering als u aan de voorwaarden voldoet.

Hierboven zijn alleen de algemene regels weergegeven. Er zijn echter veel cao's, vormen van ontslag, aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, pensioenvoorzieningen en verzeke-

Praktische tips:

- Controleer regelmatig uw loonstrook of betalingspecificaties van uw ziektewet-, arbeidsongeschiktheids- of pensioenuitkering.
- Als u twijfelt aan de hoogte van uw inkomen (salaris of een (pensioen) uitkering), laat dit dan (her)berekenen door een deskundige aan de hand van de gegevens die u heeft.
- Schakel een deskundige op het gebied van sociale zekerheid en arbeidsrecht in, als het voor u niet duidelijk is op welke regelingen u aanspraak kunt maken.
- Advisering over eventuele aanvullende financiële regelingen is maatwerk. Voor meer informatie hieromtrent kunt u contact opnemen met een financieel adviseur.
- Veel meer tips en antwoorden kunt u vinden op www.rmu.org

ringen. Het kan zijn dat het voor u absoluut niet duidelijk is wat de eventuele gevolgen zijn als er iets met uw (gezins)inkomen gebeurt. Het is dan belangrijk dat u contact opneemt met een deskundige, zodat u op de hoogte bent van de (financiële) consequenties en hier eventueel ook op in kunt spelen door financiële maatregelen te treffen voor de toekomst.

Als er nog geen sprake is van ontslag en er zijn onenigheden met uw werkgever, schakel dan tijdig een juridisch adviseur in. Deze kan u bijstaan en de consequenties van bepaalde beslissingen voor u overzien. Ook als er vragen of onduidelijkheden zijn over uw uitkering, kan een juridisch adviseur u van de nodige informatie voorzien. ❖

Lida: 'Werken, maar niet voor de vakantie'

Het gezin van Lida (41) stond totaal op z'n kop. Haar man (vader, drukke baan, kerkenraadslid) kwam door ziekte thuis te zitten. Niet alleen voor hemzelf, maar ook voor Lida en de vier kinderen heel ingrijpend.

Na ruim een halfjaar adviseert de huisarts Lida om via de WMO hulp in de huishouding te nemen, want 'we hebben er niets aan als jij ook omvalt'. Drie uur in de week, dat moet kunnen. De huisarts gaat erachteraan en Lida kan de drie uur inderdaad 'krijgen'. Maar als ze via de website van een thuiszorgorganisatie hulp aan wil vragen, stuit ze op het kopje 'bereken hier uw eigen bijdrage'. Omdat haar man nog volledig salaris ontvangt, komt de eigen bijdrage op € 12,55 per uur. Lida besluit het niet te doen. Vanwege de onzekere toekomst wil ze geen onnodige financiële verplichtingen aangaan. Gelukkig zijn er leden van de gemeente die af en toe bijspringen in haar gezin. Behalve de emotionele en sociaal-maatschappe-

lijke problemen komen er ook financiële zorgen. Het inkomen gaat na een jaar ziekte dermate naar beneden (naar 70 procent van het loon) dat Lida genoodzaakt wordt een baan te zoeken. Niet om op vakantie te kunnen gaan, maar om in hetzelfde huis te kunnen blijven wonen. Verhuizen is op dat moment een onmogelijke optie. Lida wil geen baan met teveel verantwoordelijkheid en stress (heeft ze thuis al genoeg), het werk moet zoveel mogelijk onder schooltijd kunnen gebeuren en ze heeft alleen een havo-diploma. Lastig dus. Lida vindt een baan als medewerker in de keuken van een instelling, aan de andere kant van de stad waar ze woont. Inkomen per uur: € 6,75 netto.

Inmiddels is Lida's man weer voor 50 procent aan het werk. Twee jaar na zijn ziek worden is er de WIA-keuring (vroegere WAO-keuring). De kans is reëel dat het inkomen dan zal blijven steken op 70 procent. ❖

Om over na te denken:

- › Mag je, als je inkomsten minder zijn, een kleiner bedrag aan giften geven?
- › In hoeverre moet je je verantwoorden tegenover anderen voor aankopen die je doet?

Een buitenstaander (ook een betrokken buitenstaander), heeft zijn antwoord waarschijnlijk snel klaar. Voor mensen die het persoonlijk aangaat, zijn dit wezenlijke vragen.

Diaconale hulpdienst geeft gevoel van saamhorigheid

Een ritje regelen naar het ziekenhuis, oppassen bij ziekte van een moeder, helpen verhuizen bij iemand die dat zelf niet meer kan: het zijn deze concrete dingen die het werk voor de diaconale hulpdienst mooi maken, zegt mevrouw H. den Hoed (66) uit Heerjansdam. 'Het voor elkaar klaarstaan in moeilijke tijden geeft een gevoel van saamhorigheid.'

**Mariska Dijkstra-Wolters,
Apeldoorn**

Veel gemeenten kennen het fenomeen: een diaconale hulpdienst. Het gaat om vrijwilligers die zich inzetten voor gemeenteleden die wat extra hulp kunnen gebruiken. Regelmatig hebben de diensten mooie namen als 'Haspadie' (van hand- en spandiensten) of De helpende Hand. In Barendrecht, waar mevrouw Den Hoed kerkt, heet het gewoon 'Diaconale hulpdienst Immanuëlkerk Barendrecht'. 'Dat is in ieder geval gelijk duidelijk.'

In de drie jaar dat mevrouw Den Hoed de taken voor de hulpdienst mede coördineert, zijn er diverse aanvragen geweest. Vaak is daarbij ook de predikant of een van de diakenen of ouderlingen betrokken. 'Zij wijzen mensen tijdens hun werk ook op wat wij doen. Dat is het meest ideaal.'

De meeste aanvragen komen van ouderen die geen vervoer hebben naar een dokter of het ziekenhuis. 'Je kunt dan zeggen: neem maar een taxi. Maar vaak is dat voor mensen op leeftijd geen optie. Regelmatig horen we bijvoorbeeld verhalen van ouderen die bang zijn geworden voor een taxirit, doordat een chauffeur een keer te laat is geweest, bot reageerde, of wilde dat ze te snel instapten. Zulke akke-

fietjes kunnen voor iemand echt een drempel opwerpen om nog een keer een taxi te bestellen. Voor een mevrouw die wat vergeetachtig raakte, hebben we anderhalf jaar lang, elke week twee keer vervoer geregeld van de dagopvang in een verzorgingstehuis in Zwijndrecht naar haar huis in Barendrecht. Ik heb toen een lijst opgesteld van mensen die haar wilden rijden. Het leuke was dat er heel verschillende gemeenteleden meedeeden. Van gepensioneerde mannen, tot een zakenvrouw die zo naast haar drukke baan op deze manier behulpzaam wilde zijn.

Een man die moest verhuizen terwijl zijn vrouw ernstig ziek was, hebben we geholpen met z'n nieuwe huis. Een groepje dames heeft er voor gezorgd dat het nieuw te betrekken huis, keurig schoon was. Het leuke is dat hieraan juist weer jonge vrouwen meedeeden. Die brachten eerst de kinderen naar school en kwamen daarna soppen. Zo kan iedereen worden ingezet voor iets dat bij zijn of haar situatie past.'

Zelf stuurt mevrouw Den Hoed samen met enkele

andere dames kaarten naar gemeenteleden die tijdens de voorbede worden genoemd. Ook bezoekt ze regelmatig een oudere dame. 'Ik ben daar op aanraden van de dominee een keer geweest en dat klikte zo leuk dat ik haar ben blijven bezoeken. Als ik bij haar ben, doe ik met een weleens een klein klusje voor haar. Ik snijd bijvoorbeeld de groente als dat nodig is. Vanwege artrose kan ze dat zelf niet meer. Leuk toch, als je elkaar zo kunt helpen?' ❖

Het verhaal van...

Rinske: 'God is goed'

Rinske (58) is moeder van een groot gezin, elf kinderen, van wie er nu nog twee thuiswonen.

Altijd was zij thuis om voor de kinderen te zorgen. De situatie veranderde nadat haar man ernstig ziek werd. Een zieke nier met een kanker-gezwel, waaraan hij geholpen is. Dat bracht veel spanning met zich mee. De

omstandigheden waren zodanig, dat Rinske wat extra uren kon gaan werken en zodoende meer inkomsten had. Toch gaf het moeite de thuis-situatie los te laten. Uiteindelijk raakte haar man zijn baan kwijt. Heel bijzonder is de trouwe zorg van God, Die alles bestuurt naar Zijn wil en hen in alle dingen onderhoudt, tot op de dag van vandaag. Nu doet haar man thuis de dingen van het huishouden, die zij voorheen zelf deed. Ook werden Rinske en haar man regelmatig bezocht door hun wijkpredikant, zeer waardevol. Nu het voor hen minder is op financieel gebied, kunnen ze toch alleen maar zeggen dat God goed is. ❖

Leven op bijstandsniveau? Lees onderstaande tips!

Vanuit de burgerlijke gemeente

Als u rond moet komen van een minimuminkomen informeer dan eens bij uw burgerlijke gemeente naar regelingen die uw inkomen kunnen aanvullen. Voor elke gemeente kan het beleid iets verschillen. Over het algemeen is het zo dat mensen die op bijstandsniveau leven het volgende kunnen aanvragen:

- langdurigheidstoeslag
- bijdrage maatschappelijke participatie (vergoeding lidmaatschap bibliotheek, entree zwembad)
- bijdrage schoolgaande kinderen
- bijdrage aanschaf duurzame gebruiks-goederen, bijv. wasmachine, stofzuiger, televisie, bankstel, fiets, etc.
- een regiotaxipas
- bijzondere bijstand: een (eenmalige) uitkering die bedoeld is om extra of hoge kosten mee te kunnen betalen. Bijv. brillen, contactlenzen, fysiotherapie, tandarts-kosten etc.

Handige websites

www.rechtopbijstand.nl

www.rechtopminimavoorzieningen.nl

www.berekenuwrecht.nl

www.zorgkiezer.nl

www.svb.nl (voorwaarden AOW en ANW uitkering)

www.uwv.nl (voorwaarden WW en WIA uitkering)

www.rijksoverheid.nl (voorwaarden WWB-uitkering)

www.rmu.org

Tip van een ervaringsdeskundige:

Als één van beiden ongeneeslijk ziek is, onderzoek en bespreek dan samen de toekomstige financiële situatie van de achterblijvende gezinsleden. Wellicht is (bij)scholing noodzakelijk?

Tip van een Nijkerkse vrouwenvereniging

Doe mee met de boodschappenactie van een supermarkt. Verzamel met elkaar de gratis zegels die niet gebruikt worden en ruil ze bij de supermarkt in voor boodschappenpakketten. Deze boodschappen kunnen uitgedeeld worden aan mensen in de gemeente die het financieel moeilijk hebben. Als u zelf geen adressen weet, overleg het dan met de diaconie. Succes verzekerd! ❖

Beste zieken

God meet eerst je schouders...

...voor Hij er een
kruis op legt...

Post voor het ziekenhoekje
kunt u sturen naar
M. Molendijk-van Bommel,
Oranjestraat 72, 3373 AL
Hardinxveld-Giessendam.

'Ieder huis heeft een kruis' is een uitspraak die we regelmatig horen. Vroeg of laat ervaren we de gebrokenheid van het leven. Ziekte, zorgen, problemen... ze sluipen onze huizen binnen. En dan opeens wordt alles anders. Dingen waar we onverwacht mee te maken krijgen. Omstandigheden waardoor we vleugellam raken. Ach, ieder kan hier wel iets invullen. Soms is er een stil verdriet, een verborgen lijden. Of een traan die opwelt tijdens de vragenbespreking op de vereniging. Herkennen we dit?

Wat bijzonder als we met ons kruis mogen schuilen bij de grote Kruisdrager, Jezus Christus. We mogen elkaar wijzen op de troost die te vinden is aan de voet van het kruishout. Er was voor de Heere Jezus geen andere weg. Zijn kruis werd een vloek. Zo mag ons kruis een zegen worden. Verstaat u dit? Nee, dat gaat niet vanzelf. Dat geeft strijd, veel strijd. Toch doet de Heere het niet verkeerd. God is zo machtig. Hij wil ons kruis gebruiken om ons in geestelijk opzicht te vormen. We volgen hier op aarde toch een gekruisigde Heiland!? Onlangs verwoordde een predikant het zo: 'Iedere christen woont op de Kruisweg.'

'Leer mij volgen zonder vragen,
Vader wat Gij doet is goed...'

Onze kruisen (door M. Koffeman-Zijl)

Op de wereldmarkt van 't leven
liggen kruisen, groot en klein.
Kruisen van verdriet en zorgen
en van eenzaamheid en pijn.

Ik ben ook een keer gaan zoeken
naar een kruis, wat minder zwaar.
Want zo'n kruis als ik moet dragen
vind je zeker toch niet daar.

Maar toen ik het eerste pakte
las ik tot mijn grote vrees:
hier dit kruis is als van Paulus
met die doorn nog in zijn vlees.

Een ander van dat jonge vrouwtje
pas verlaten door haar man.
Van een moeder met een kindje
waarvoor zij zelf niet zorgen kan.

Eén van die gehandicapte
altijd in zijn stoel of bed.
Of die man, door zijn collega
zomaar op dood spoor gezet.

Gauw ben ik weer teruggelopen
zoekend naar mijn eigen kruis.
Dankbaar dat God mij dit zien liet
ging ik stil beschaamd naar huis. ❖

Post voor de zieken

Vr.ver. Tabita uit IJsselmuiden/Grafhorst

vraagt post aan voor mev. J. v.d. Belt-de Velde Harsenhorst, Grafhorsterweg 20, 8277 AA Grafhorst. Mevr. v.d. Belt is verzwaakt door de intensieve verzorging van haar man, die nu is opgenomen in een verpleeghuis. Zelf kan zij voorlopig de vereniging niet bezoeken. Bemoedigt u haar met een kaart?

Vr.ver. Dorcas uit Sliedrecht

vraagt of u wilt denken aan mev. Kaashoek-Theunisse. Zij ligt al maanden op bed en mag niet overeind. Ook heeft zij een zwak hart. Deze mevrouw heeft veel zorgen en moeiten gekend en moet haar beide benen missen. Een kaartje zal zij erg waarderen. Z.C. Parkzicht, Lijsterweg 27, afd. Gerbera, kamer 2, 3362 BB Sliedrecht

Nog een verzoek van **vr.ver. Dorcas te Sliedrecht** voor mev. Hinke-van Dongen, die lichamelijke

Bedankt

Na bijna drie maanden revalideren is **mevr. Kamerbeek uit Ede** weer thuisgekomen. Ze was erg verrast door de vele kaarten die ze mocht ontvangen. Hartelijk dank hiervoor aan een ieder!

Ook een bedankje van **Henny Kroes-Pluim uit Elspeet**. 'Het was hartverwarmend dat zoveel mensen de moeite namen mij een kaart of gedicht te sturen. Ook namens mijn man, heel veel dank.'

problemen heeft en ook erg slecht ziet. Ze is alleen en kan ook de vereniging niet bezoeken. Een kaartje zal haar goed doen. Rijnstraat 48, 3363 EK Sliedrecht.

Vr.ver. Fébe uit Woudenberg vraagt een plekje in het ziekenhoekje voor mev. M.J. Oosterbeek-Schut, Middenstraat 58, 3931 HK Woudenberg. Zij is vanaf de oprichting in 1968 trouw lid van de vereniging. Sinds een paar maanden is ze niet meer in de gelegenheid de verenigingsavonden te bezoeken. Ook grijpt een ernstige ziekte van haar dochter haar sterk aan. Bemoedigt u haar? ❖

Over etikettes en appelplukkers

Vrijdag 4 maart werd het jaarlijks overleg tussen het Comité Vrouwenbonden op Gereformeerde Grondslag en vertegenwoordigers van de Tweede Kamerfracties van de SGP en ChristenUnie gehouden. Namens de SGP was de heer C.G. van der Staaij aanwezig en namens de ChristenUnie mevr. E. Wiegman-van Meppelen Scheppink. Hierbij een weergave van deze informatieve bijeenkomst.

Actualiteit

De verkiezingen van de Provinciale Staten zijn gehouden. In mei zal pas duidelijk worden hoe het aantal zetels in de Provincies wordt doorvertaald naar de Eerste Kamer.

Levensindekliniek

Het pleidooi van de Ned. Ver. voor een Vrijwillig Levensinde (NVVE) voor een levensindekliniek is politiek niet warm onthaald. In het regeerakkoord van dit kabinet is nauwelijks iets opgenomen over medisch-ethische onderwerpen. Het is dus wel spannend hoe het kabinet omgaat met concrete dossiers zoals een dergelijk initiatief. Tot nu toe heeft minister Schippers van VWS gezegd dat ze er redelijk pragmatisch mee wil omgaan. Initiatieven moeten passen binnen de wet, en ze wil veel overlaten aan de beroepsgroepen in de zorg. Initiatieven van de NVVE krijgen veel media-aandacht, het gevaar is dat we er met z'n allen aan gewend raken. Het is afwachten hoe het verder zal worden behandeld in de Tweede Kamer. Overigens zijn er ook nog wel niet-christenen die dergelijke initiatieven afwijzen. Daarnaast zijn vanuit de landelijke artsenfederatie KNMG kritische geluiden gehoord.

Palliatieve zorg en euthanasie

Binnenkort wordt in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek gehouden over de knelpunten in de palliatieve zorg en de financiering van deze zorg. Het vorige kabinet heeft extra geld voor palliatieve zorg beschikbaar gesteld. Daar is enorm veel mee gedaan, maar in 2011 loopt dit budget af. Er wordt gekeken of de financiering van hospices eenvoudiger kan. Ook zou er meer onderzoek naar palliatieve zorg moeten komen. In plaats dat een arts zegt 'Ik kan niets meer voor u doen', moet hij aangeven wat hij of zij nog wél kan doen in de vorm van pijnbestrijding. Dat zou het aantal euthanasieverzoeken zeker verminderen.

Abortus

Vroeggeborenen van 24 weken kunnen steeds beter behandeld worden, waarmee de grens voor levensvatbaarheid praktisch gelijk is aan de huidige grens voor abortus die op 24 weken ligt. Daarmee geconfronteerd heeft minister Schippers toegezegd dat ze wil kijken naar een eventuele verlaging van de abortusgrens. Als de grens op 22 weken zou worden gesteld, dan komt er naar verwachting extra druk op de 20-weken-echo. Artsen zijn soms meer bezig met de kwaliteit van leven bij gehandicapten dan met de kwaliteit van de zorg. Het is te hopen dat minister Schippers meegaat in de suggestie om de grens ruim voor de 20 weken te leggen. Dan kan die echo worden gebruikt waarvoor hij is bedoeld, namelijk de zorg voorafgaand en rond de geboorte te verbeteren.

Onderwijs

Recent is in de Tweede Kamer een vrij felle discussie gevoerd over het passend onderwijs. Kamerbreed is men het over bezuiniging eens, maar welke keuzes maak je en hoe pakken die uit? Enerzijds is het goed om te kijken waarom veel kinderen een 'etiketje' hebben, aan de andere kant is het ook mooi dat er aandacht is voor elke leerling in het bijzonder. Zeker nu de

omgeving veel hectischer is geworden en er veel meer prikkels zijn dan vroeger. De complete oppositie wilde nog eens breed kijken of er geen alternatieve bezuinigingsmogelijkheden zijn. Het kabinet gaf die ruimte niet. Het is nog even afwachten hoe het verder gaat. Ook in relatie met andere maatregelen in de AWBZ, de Wajong en de sociale werkvoorziening. Met het inperken van regelingen krijg je mensen niet automatisch in het reguliere onderwijs en op de reguliere arbeidsmarkt.

Leefvormneutraal belastingstelsel

Een voorbeeld: Er is een appelplukker die 7500 appels plukt door acht uur op een dag te werken, twee collega's samen werken beiden vier uur en plukken samen ook 7500 appels. De alleenstaande krijgt jaarlijks bruto € 30.000, maandelijks is dat netto ongeveer € 1.790. De twee collega's krijgen jaarlijks bruto tweemaal € 15.000. Zij krijgen echter samen maandelijks ongeveer € 2.215 op hun bankrekening gestort. Een verschil van ruim 400 netto per maand! Is dit reëel? Tweeverdieners met kinderen worden momenteel bevoordeeld ten opzichte van eenverdieners (kostwinnersgezinnen en alleenstaanden). Tot nu toe werden alleenstaanden en kostwinners vaak gescheiden in het debat. De heer Dijkgraaf van de SGP wees op een onevenredige belastingdruk op alleenstaanden en op kostwinners als er fiscaal zoveel wordt geïnvesteerd in tweeverdieners met kinderen. Bij een eenvoudiger stelsel is het wel een aandachtspunt om goed te kijken hoe dat uitpakt voor de verschillende groepen.

De **winkelsluitingswet** en **bezuinigingen in de zorg** kwamen ook aan de orde.

Mevr. W.G. Hofman-Baars (BCGV) en mevr. E. Muller-Sloof werden in verband met hun afscheid bedankt voor hun inbreng. ❖

Zie ook: www.sgp.nl en www.christenunie.nl

Mevr. De Jong-van Oosterom

Hoe ben je lid geworden van de vrouwenvereniging?

Door vrouwen die mij gevraagd hebben.

Welke bijbelstudie sprak je aan?

Over vrouwen uit de Bijbel, zoals over Sara en Ruth. In de Bijbel staat hoe vrouwen leefden met hun vragen maar ook met hun geloofsvertrouwen op de Heere.

In De Hervormde Vrouw lees ik eerst:

Vrouw-en-bondig

Gerespecteerd persoon in mijn leven:

Mijn moeder, omdat zij altijd voor ons klaar stond toen ik nog thuis woonde.

Geniet van:

heel veel dingen. Vooral van onze jongste dochter, die nog maar twee maanden oud is, en hoe wij allemaal van haar genieten. Maar ik geniet ook van tuinen.

Mooi boek:

'Een gelukkige zanger' van I. Hubregtse.

Goede website:

www.hervormdpolsbroekenvlist.nl

Graag gelezen tijdschrift:

Gezinsgids

Mooie spreuk:

'Ken Hem in al uw wegen en Hij zal uw paden recht maken.'

Tip voor uitje vereniging:

Oudheidkamer in Nieuwerkerk aan de IJssel.

Idee thema-avond vereniging:

Over Israël.

Mooie gebeurtenis op vereniging:

Dat de vereniging in 2007 55 jaar bestond en dat er nog verschillende vrouwen zijn die al vanaf het begin lid zijn. We hadden een gezellige avond met elkaar en vier zussen verzorgden de hapjes. Ik vind het heel bijzonder hoe wij jonge vrouwen van de ouderen veel kunnen leren. ❖

Naam

Agnita de Jong-van Oosterom

Leeftijd

39 jaar

Lid van vereniging

'Priscilla' te Polsbroek en Vlist

Sinds

2003

Slordig

Ik sta een beetje verslagen naar de chaos te kijken. Mijn werkbank in de schuur is één grote puinbende. Wat drie weken geleden - ik herinner me dat moment nog goed - een keurig aangeveegde, netjes geordende werkplek was, is nu een berg gereedschap, snoeren, losse voorwerpen en ik zie zelfs drie aardappelen liggen, half onder een boormachine. Er borrelt iets van binnen. Wie heeft hier zo'n troep van gemaakt? Natuurlijk gaat mijn eerste verdenking uit naar een van onze jongens. Die kunnen er wat van, lekker knutselen in de schuur en vervolgens liggen de spijkers tot onder de fietsen en de losse stukken hout dwars over de vloer. Ik ben al bijna op weg naar binnen om iemand schuldig te verklaren en de boel op te laten ruimen als ik plotse-ling iets besef. Dat is waar ook. Ik weet het weer. Ik heb vorige week iets opgehangen. Boormachine, bakje met pluggen, paar losse schroeven. Klus geklaard, terug naar de schuur. En nu herinner ik het me weer: ik heb de spullen niet opgeruimd, maar op de werkbank gelegd. Daar is het begonnen. Dat kleine hoopje spullen is aangegroeid tot wat er nu ligt. Een kleine slordigheid heeft geleid tot een grote puin- hoop. Ik besef wie de eigenlijke schuldige is. Ik draai me om, ga terug de schuur in en begin met opruimen.

Terwijl ik daarmee bezig ben komt de gedachte bij me op dat het gees- telijk eigenlijk niet anders is. Een kleine geestelijke slordigheid kan zomaar aangroeien tot een immense geestelijke vuilnisbelt. Het kan zo klein beginnen. Een overgeslagen avondgebed. Te druk om stille tijd te houden. Geen geestelijke voorbereiding op de kerkdienst meer. Een preek die je weinig zegt. Kritiek op de dominee, ergernis aan andere kerkgangers, Bijbel die dicht blijft, gebed dat helemaal op een laag pitje komt te staan. En het resultaat: Geestelijke winter.

Geestelijke slordigheid ligt snel op de loer. Maar dat hoeft ons niet de moed te laten verliezen. Zo is het nu eenmaal als het aan ons ligt. Dat is het geheim van genade: dat als het aan ons ligt er niks van terecht komt, en dat we toch Terecht komen. Dankzij Hem die alle puin van ellende en zonde van de hele wereld heeft opgeruimd. Slordig? Een puin- hoop? Tijd voor actie ja. Maar niet uit onszelf en met opgerolde mouwen en twee handen in eigen kracht. Dan is de zoi via de achter- deur zo weer terug. Ruim het maar op met één hand. En leg de andere hand in de Zijne. ❖

**Leendert van Wezel
is werkzaam in de
bankwereld en is schrijver.**

W
E
Z
E
L
(
N
)
L
I
J
K

Huisstof

Een maandag in de vakantie. Matthias moet voor controle in verband met zijn astma naar de kinderarts. Als alles meezit, zijn we binnen anderhalf uur terug. Niet dus.

De kinderarts neemt uitgebreid de tijd voor ons. Ik laat een grote eczeemplek op Matthias' kuit zien. Het was bijna dicht, maar vannacht stond hij naast mijn bed en het bloed droop op zijn voet. Hij had jeuk, en met de hak van zijn rechtervoet had hij de plek op zijn linkerkuit open geschuurd. De kinderarts belt meteen naar de afdeling dermatologie met de vraag of Matthias even gezien kan worden. Dat kan, maar we moeten wel anderhalf uur wachten, want de dokter is net weggeroepen.

Na de kinderarts volgt een bezoek aan de astma-

verpleegkundige. De vriendelijke zuster geeft Matthias een compliment voor het inhaleren. Trots als een pauw stapt hij weg met een heus pufdiploma onder zijn arm!

Na een echte vakantie-lunch (we kopen in een supermarkt een zak bolletjes en in de snackbar ernaast een paar kroketten) gaan we goedsmoeds naar de dermatoloog. Zo vriendelijk als het bij de kinderarts allemaal was, zo onvriendelijk is het hier. Na drie kwartier wachten parkeert een assistent ons in een behandelkamer ('Doe je schoenen uit'). Gehoorzaam doet Matthias wat hem bevolen wordt. Dat is leuk! Zonder schoenen mag je best op de grote behandelstoel staan. Net een duikplank, je kunt er fijn vanaf springen! Eerst verbied ik het, maar hou een jochie van 4 maar eens rustig in zo'n ongezellig hok...

Als de dermatoloog binnenkomt, zit Matthias net braaf in de stoel. De arts mompelt iets en bekijkt de eczeemplek. Dan begint hij mij de huid vol te schelden, vreselijk! Ik moet consequenter zalven, elke dag nagels vijlen, een coolpack gebruiken, een krabpak aandoen enzovoorts enzovoorts. Als ik ertussen probeer te komen, wuift hij met zijn hand en walst over mijn opmerkingen heen. Hij ratelt maar door, en noemt een heel ritueel van zalven op: A twee weken 2x per dag, B 1x per dag, met A na vijf dagen stoppen en op dag 1 weer beginnen, C elke dag, daarna afbouwen, enz. 'Over drie weken zie ik je terug en dan is de plek dicht!'

'Trouwens,' zegt hij, terwijl hij in het dossier kijkt, 'u was hier vorig jaar ook, maar drie weken later bent u niet op de controleafspraak geweest'. 'Ja, en ik weet nu weer waarom niet', denk ik. Ik ben overrompeld. Matthias niet. Die staat met een stalen gezicht in zijn neus te peuteren. 'Is het lekker?' vraagt de dokter. Matthias knikt en peutert onverstoord door. 'Wordt jou nooit verteld dat dat niet mag?' 'Neeuh...', zegt Matthias. Ik kan wel door de grond zakken. En ik weet nog niet of ik dít keer de controleafspraak nakom. ❖

Els

Op vakantie als er sprake is van dementie?

Veel dementerenden en hun mantelzorgers zouden graag op vakantie willen, maar... Dementie heeft een grote invloed op het dagelijks leven van dementerenden en hun naasten. De achteruitgang in functioneren geeft vaak verdriet en zorg. Het wordt moeilijk om samen te ontspannen en te genieten van rust en mooie dingen, omdat de zorgen overheersen. Zaken die voorheen vanzelfsprekend waren, zijn nu gecompliceerd of roepen allerlei vragen op.

Ja, samen op vakantie!

Voor de dementerende en de mantelzorgers is het mogelijk samen tot rust te komen en te genieten van een geheel verzorgde vakantie. Als vakantie-weekencommissie hebben we een fantastische locatie in Diever gevonden waar we u van harte welkom heten en voor een passend programma zorgen! Er gaan stafleden mee die kennis hebben van dementie en u tot steun willen zijn.

Voor meer informatie over deze vakantie week, zie www.hervormdevrouwenbond.nl/vakantiewerk.php of bel naar mev. E.C. van Andel-van Bergeijk 0183-441774.

Mevr. J.K. Francken-Stouthart uit Waarder hoopt met haar man deel te nemen aan de nieuwe vakantie week voor dementerenden en hun mantelzorgers.

Hoe wist u van deze vakantie week?

Ik las erover in De Hervormde Vrouw, die lees ik omdat ik secretaris ben van vrouwenvereniging 'Tryfena' in Waarder. We kiezen voor een vakantie week van De Hervormde Vrouwenbond omdat we ons bij deze weken thuis voelen. Er wordt aan tafel gebeden en gelezen, dat is voor ons belangrijk. Er worden door andere organisaties ook weken georganiseerd, maar de muziek en evenementen passen niet bij ons. Mijn man heeft ook verzorging nodig, die wordt lang niet altijd geboden.

Wat verwacht u van deze vakantie week?

Ik denk dat mijn man het fijn vindt als we er samen zijn, ik ben zijn steun en toeverlaat. Ik weet dat hij geniet van de psalmen en hoop dat we samen gaan zingen! Ik vind het fijn dat we er even uit zijn en dat ik alle zorg een week uit handen mag geven. ❖

VOOR ELKAAR vakantieweken

In de maand februari werden de volgende giften/
collecten ontvangen:

Diaconieën/kerkenraden:

Bunschoten	€	70,00
Lopik	€	330,15

Vrouwenverenigingen/kerkkransen:

Ameide 'Dabar'	€	500,00
Apeldoorn 'Dorcas'	€	105,00
Bodegraven 'Menorah'	€	105,00
De Bilt 'Tryfosa'	€	45,00
't Harde 'Manninne'	€	50,00
Hardinxveld-Giessendam 'Ora et Labora'	€	50,00
Maarsssen	€	250,00
Sint Maartensdijk 'Sola Gratia'	€	100,00
Vlaardingen	€	80,00
Waddinxveen 'Maria Martha'	€	250,00
Wilnis 'Vrouwencontact'	€	944,50

Diversen:

L. N. te B.	€	60,00
M. V. te R.	€	200,00
W. W. te K.	€	200,00
Themabijeenkomst Houten	€	178,74

Via mevr. Nap

- diaklankbeeld Rijssen 'Lydia'	€	150,00
- kaartverkoop Rijssen 'Lydia'	€	26,00
- diaklankbeeld regiovergadering Hedel	€	237,50
- kaartverkoop regiovergadering Hedel	€	491,72

- kaartverkoop ouderenmiddag Randwijk	€	26,00
- diaklankbeeld ouderenmiddag Randwijk	€	140,00
- kaartverkoop Rouveen 'Dorcas A en C'	€	47,00
- diaklankbeeld Rouveen 'Dorcas A en C'	€	156,20
- kaartverkoop IJzendoorn	€	31,00
- diaklankbeeld IJzendoorn	€	100,00
- kaartverkoop Oldebroek gez. vrouwenverenigingen	€	25,00
- diaklankbeeld Oldebroek gez. vrouwenver.	€	180,40
- diaklankbeeld Oldebroek gez. vrouwenver. gift	€	250,00

Via mevr. De Jong

- diaklankbeeld Harderwijk 'Rondom het Woord'	€	190,00
--	---	--------

Totaal € 5.569,21

Hartelijk dank aan iedereen van wie een bijdrage
mag worden verantwoord. ❖

H.A. Cysouw, penningmeester

Giften voor de vakantieweken gehandicapt zijn welkom op ING 3388772 t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken.

Gaat u mee?

Giften voor de vakantieweken alleenstaanden zijn welkom op rekening ING 6131670, t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken. We ontvangen € 80,- van J.A. v.d. V.-d. R. te B. Met onze hartelijke dank.

Van harte aanbevolen:

2-9 juli 2011 VOL

Hotel De Foreesten te Vierhouten,
(€ 550,-/€ 600,- p.p. all-in)

16-23 juli 2011

Parkhotel Hugo de Vries te Lunteren,
(€ 595,-/€ 645,- p.p all-in)

13-20 augustus 2011

't Laarhuus te Ommen, (€ 510,-/€ 560,- p.p. all-in)

Bij mevr. J. Dijs-
Oudshoorn kunt u
informereren waar er
nog plaats is. Ook
kan ze u meer
informatie geven.
Tel. 079-3413487.

De commissie 'vakantieweken alleenstaanden'
groet u allen hartelijk. ❖

Felicitatie Koninklijk Huis

Gefeliciteerd!

Op 10 april hoopt **prinses Ariane** vier jaar te worden. Ook in haar jonge leven wensen we haar Gods nabijheid toe. Samen bidden we of God haar wil begeleiden op de weg die ze gaat, samen met haar ouders, zusjes en overige familieleden. **Prins Willem-Alexander** hoopt op 27 april zijn 44e verjaardag te vieren. We bidden hem Gods zegen toe in zijn leven. Dat geldt voor zowel zijn privéleven als zijn ambtelijke loopbaan. Juist in deze fase van zijn leven, in de voorbereiding op het koningschap, wensen we hem Salomo's wijsheid toe. ❖

Familie-ontmoetingsdag

OP WEG MET DE ANDER

Datum: D.V. zaterdag 21 mei 2011

Doelgroep: gezinnen met kinderen die verstandelijk gehandicapt zijn; bewoners van woon-/logeer-voorzieningen, zorgverleners, afgevaardigden van kerkelijke gemeenten en andere belangstellenden.

Thema: Jezus' liefde voor jou en voor mij

Programmaonderdelen: bijbelvertelling, zingen, gespreks-, knutsel-, sport- of oppas/snoezelgroep, onderlinge ontmoeting, zang en muziek.

's Morgens doventolk aanwezig.

Tijd: 10.30-15.30 uur. Vanaf 10.00 ontvangst met koffie.

Locatie: 's Heeren Loo, terrein van De Hartenberg in Wekerom (gem. Ede). Deelname gratis; collecte voor o.a. lunch en activiteiten.

Aanmelden: voor 1 mei a.s. aanmeldingsformulieren aanvragen bij het Landelijk Bureau of via de website.

Informatie: Landelijk Bureau van 'Op weg met de ander', Houten, tel. 030-6932827; www.opwegmetdeander.nl, info@opwegmetdeander.nl ❖

De Heere heeft uit dit leven weggenomen
ons meelevend oud-lid

**mevr. N. Timmerman-
van Wageningen**

in de leeftijd van 95 jaar.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Lydia'
Zegveld, 3 februari 2011

Op 10 december heeft de Heere uit ons midden
weggenomen ons meelevend lid

Geurtje van Middendorp

in de hoge leeftijd van 97 jaar.

Zij was lid vanaf de oprichting in september 1964.
Dankbaar gedenken wij wat zij in al die jaren
voor onze vereniging heeft betekend.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Hanna'
Putten (Huinen), februari 2011

Op Zijn tijd is door de Heere, na een kort ziek zijn, uit
ons midden weggenomen ons trouw en meelevend lid

mevr. T. Roo-Kuiper

in de leeftijd van 82 jaar.

Dankbaar gedenken wij wat zij, als oud-voorzitter,
voor onze vereniging heeft betekend.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Dorcas'
groep B, Rouveen
4 februari 2011

Op 23 januari heeft de Heere uit ons midden
weggenomen ons trouw en meelevend lid

Jannetje Druijff-Timmer

in de leeftijd van 84 jaar.

Dankbaar gedenken wij wat zij in al die jaren
voor onze vereniging heeft betekend.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Hanna'
Putten (Huinen), februari 2011

Psalm 23
De Heere is mijn Herder

Op 25 februari 2011 is overleden

Willie Bouman

Wij gedenken haar als trouw lid van
vrouwenvereniging 'Ruth' te Aalburg

Uw goedheid, Heer', is hemelhoog,
Uw waarheid tot den wolkenboog.
Psalm 36:2

Op 25 februari 2011 heeft de Heere uit ons midden
weggenomen ons meelevend lid

mevr. P.C. de Wit-van der Elst

in de leeftijd van 91 jaar.

Bestuur en leden van
vrouwenvereniging 'Ora et Labora'
Nieuwerkerk aan den IJssel, maart 2011

Op 24 februari 2011 heeft de Heere op Zijn tijd
uit dit leven weggenomen ons oud-lid

mevr. A. den Besten-van den Berg

in de leeftijd van 91 jaar.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Bid en Werk'
Hierden, maart 2011

Hervormde Vrouwenbond

Bond van Hervormde Vrouwenverenigingen op gereformeerde grondslag

Landelijk bestuur

Voorzitter

M.M. Jonker-Hakkert, Havikstraat 40, 3882 JH Putten,
0341-357766, mmjonker@hervormdevrouwenbond.nl

1e secretaris

A. Bouma-Groothuis, Groenendaal 141, 8271 EH IJsselmuiden,
038-3325993, secretariaat@hervormdevrouwenbond.nl

2e secretaris

M. de With-Damsteegt, Margrietstraat 6, 2964 CE Groot-
Ammers, 0184-663283, secretariaat@hervormdevrouwenbond.nl

Penningmeester

N.A. Hulsmans-v.d. Brink, Langestraat 6, 8281 AL Genemuiden,
038-3855270, penningmeester@hervormdevrouwenbond.nl

Vakantieweken verstandelijk gehandicapten

G.A.B. Berkhoff-Prins, 0548-517858
gabberkhoff@hervormdevrouwenbond.nl

J. Cazant, 0348-401104 jcazant@hervormdevrouwenbond.nl

Vakantieweken alleenstaanden

H. de Jong-Akster, 038-3323237
hdejong@hervormdevrouwenbond.nl

W. Mijnheer-Brink, 0578-641279
wmijnheer@hervormdevrouwenbond.nl

Vakantieweken lichamelijke gehandicapten

T. Kuyt-Verolme, 035-5251348
tkuyt@hervormdevrouwenbond.nl

Aanvragen klankbeeld vakantieweken

G.J.E. Kippers-Vos, J. van Galenplantsoen 8,
7461 GM Rijssen, 0548-521322
gjekippers@hervormdevrouwenbond.nl
klankbeeldvakantieweken@hervormdevrouwenbond.nl

Contactadres ziekenhoekje en pr-commissie

M. Molendijk-van Bommel, Oranjestraat 72,
3373 AL Hardinxveld-Giessendam, 0184-615116
mmolendijk@hervormdevrouwenbond.nl

E. Muller-Sloof, 0488-420078
emuller@hervormdevrouwenbond.nl

Opgave overlijdensadvertenties

Eindredactie De Hervormde Vrouw
redactiehv@hervormdevrouwenbond.nl
Groenendaal 39, 4041 XX Kesteren

Website

www.hervormdevrouwenbond.nl

Voor het bestuur bestemde correspondentie zenden
naar de secretaris.

Redactie De Hervormde Vrouw

Hoofredactie

M.M. Jonker-Hakkert (adres: zie bij het landelijk bestuur)

Eindredactie

A. Tukker-Versluijs, Groenendaal 39, 4041 XX Kesteren,
redactiehv@hervormdevrouwenbond.nl

Secretaris

M. Molendijk-van Bommel (adres: zie bij het landelijk bestuur)

Leden redactiecommissie

M.J. Dijkstra-Wolters, E.W. ten Hove-van den Brink,
P.J. Veldman-van Zonneveld, H. Wijnbergen-de Wit

Inzenden kopij

tot de 1^e van de voorafgaande maand naar de eindredacteur

Uitgave

verschijnt 11 x per jaar; € 14,00 per jaar; losse nummers: € 1,50

Abonnement

wordt aangegaan voor 1 jaar; opzeggen voor 1 december
bij het Hervormd Bonds bureau

Visuele beperking

informatie en opgave voor gesproken editie,
groot letteruitgave en braille bij het CBB, Postbus 131,
3850 AC Ermelo, 0341-565499

Hervormd Bonds bureau

Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk, tel. 033-2456699,
fax: 033-2463322, bondsbureau@filtnet.nl

Opgave nieuwe leden, adreswijzigingen en wijzigingen in het
bestuur (schriftelijk)

bestelling zilverwerk

Openingstijden

maandag t/m vrijdag: 8.30 - 11.30 uur

Bankrekeningnummers

Giften t.b.v. de Hervormde Vrouwenbond

Bankrek. 56 60 60 876 t.n.v. Herv. Geref. Vrouwenbond
ANBI geregistreerd onder nr. 815135105

Betaling contributie/abonnement

Bankrek. 37 78 71 621 t.n.v. Herv. Geref. Vrouwenbond

Giften t.b.v. vakantieweken gehandicapten

ING 3388772 t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken

Legateren

De Hervormde Vrouwenbond in uw testament of
wilsbeschikking? Info: penningmeester of website.

Veilig bij God

Geloven is geen sprong in 't duister.
't Is God vertrouwen onbeperkt.
Je handen leggen in Zijn handen,
Hem volgen, Die jouw zwakheid sterkt.

Wij weten niet wat morgen zijn zal.
't Ligt alles onder Zijn gezag.
Hij overziet ons hele leven.
Wij mogen leven bij de dag.

We hoeven alles niet te weten.
Vertrouw Hem, God weet wat Hij doet.
Dan gaan we veilig aan Zijn handen
het onbekende tegemoet. ❖

J. den Toom-Brandwijk